

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

9 november 2000

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Karim Van Overmeire –

**betreffende de voorstellen van de federale minister van Landsverdediging
inzake de taalverhoudingen bij het leger**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

PS-minister Flahaut opperde kort geleden het idee om het Belgisch leger voortaan open te stellen voor buitenlanders die hier een militaire carrière willen opbouwen. Het debat over de zin en vooral de onzin van een dergelijk voorstel moet op het federale niveau worden gevoerd. Een dergelijke ingrijpende maatregel vereist niet alleen een wijziging van de grondwet, het is bovendien zo dat het voorstel van Flahaut haaks staat op één van de belangrijkste verworvenheden van de democratiseringsbewegingen van de 19e en de 20e eeuw. Het nationale karakter van het leger is de beste waarborg om te verhinderen dat dit leger tegen de eigen bevolking wordt ingezet. Het is trouwens om deze reden dat het Franse vreemdelingenlegioen niet op het eigenlijke Franse grondgebied gekazerneerd mag zijn. Met het voorstel van Flahaut keren we terug naar de periode voor de 19e eeuw waar – al dan niet verlichte – despoten gebruik maakten van huurlingenlegers om hun macht te bestendigen en hun eigen onderdanen onder controle te houden. Nog tijdens de Spaanse burgeroorlog vochten het Spaanse vreemdelingenlegioen en de Marokkaanse koloniale troepen aan de spits van Franco's offensief tegen de Republiek.

De minister van Landsverdediging verantwoordde zijn voorstel met het argument dat de Belgische strijdmachten met een personeelstekort te kampen hebben. Daaruit blijkt de ware beweegreden van het voorstel. Het gebrek aan belangstelling voor een loopbaan in het leger doet zich immers vooral voor in Vlaanderen, waar de jeugdwerkloosheid veel lager ligt dan in Wallonië. Uiteindelijk wilde Flahaut met zijn 'vreemdelingenlegioen' slechts een klimaat scheppen waarin een afwijking van de taalverdeelsleutel als een 'minder kwaad' werd beschouwd.

Amper enige dagen nadat Flahaut zijn oorspronkelijke voorstel wereldkundig maakte, bleek dat het de minister wel degelijk daar om te doen was. Blijkens een Belga-bericht is hij *bereid* om de huidige taalverdeelsleutel in het leger op te heffen. Die 60N/40F-verhouding noemt hij zelfs *belachelijk*. Veeleer dan maatregelen te overwegen die een militaire loopbaan ook voor Vlaamse jongeren aantrekkelijk kunnen maken, opteert de federale minister voor een gemakkelijksoplossing waarmee de werkgelegenheid bij de overheid in Wallonië nog wat kan worden opgevoerd.

Het moet gezegd worden dat de Vlaamse regering er tot nu toe weinig heeft toe bijgedragen om de belangstelling van de Vlaamse jeugd te wekken voor een militaire loopbaan. Van de informatiesessies die het leger terzake in scholen aanbiedt, wordt in Vlaanderen – in tegenstelling tot in Wallonië – weinig gebruik gemaakt.

De redenering van minister Flahaut kan een precedent vormen met verstrekkende gevolgen. Ze kan bijvoorbeeld heel de taalwetgeving in Brussel op de helling zetten. De wanverhoudingen bij het medisch personeel in de Brusselse ziekenhuizen kunnen dan, bij een zogenaamd gebrek aan Nederlandstalige dokters en verplegers, geïnstitutionaliseerd worden, en zo kunnen alle overheidsdiensten worden afgegaan. Alle objectieve criteria inzake de verdeling van overheidsbetrekkingen zoals bevolkingsverhoudingen, belastingsinbreng en werkvolume, dreigen daarmee definitief te worden afgewezen. Het uitblijvende economische herstel in Wallonië mag geen argument zijn om de Walen een onevenredig groot aandeel te geven in de Belgische overheidsdiensten. Nu al werkt 40 % van de actieve Waalse bevolking in overheidsdienst, tegenover 25 % in Vlaanderen.

Een tijdelijke afwijking van de 60/40-verhouding is al evenmin aanvaardbaar. Op die manier komen we al gauw in Brusselse Taalhoffelijkheidstoestanden terecht, waar zelfs afwijkingen van de taalwetgeving al niet kunnen worden nageleefd. 'Tijdelijke' maatregelen zijn in België trouwens dikwijls een lang leven beschoren. Werden ook de faciliteiten destijds niet voorgesteld als 'tijdelijke' maatregel?

Meer specifiek wat de krijgsmachten betreft, is het vanuit democratisch oogpunt gevaarlijk dat die niet op een correcte wijze de bevolkingsverhoudingen zouden weerspiegelen. Voorbeelden van multi-etnische staten waar het leger door één bevolkingsgroep wordt gedomineerd en/of misbruikt, zijn niet zo moeilijk te vinden. Het door de Serviërs gedomineerde Joegoslavische leger werd ingezet tegen Slovenen, Kroaten, Bosniërs en Kosovaren. In Rwanda moet het door Tutsi's gedomineerde leger de Hutumeerderheid onder de knoet houden. Zolang defensie een federale bevoegdheid blijft, moeten de verhoudingen tussen Vlaanderen en Wallonië op een correcte manier weerspiegeld worden in de strijdkrachten. De onduidelijke toestanden aan het IJzerfront (1914-1918) mogen dan al 85 jaar geleden zijn, dat betekent niet dat straks opnieuw het 'pour les flamands la même chose' gemeengoed kan worden in de Belgische strijdkrachten.

Aangezien onze strijdkrachten op dit ogenblik ingeschakeld zijn in een Europees en Atlantisch kader en gezien de grote verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië moet trouwens de vraag gesteld worden of een defederalisering van het leger niet aan de orde is. Een gemeenschapsgebonden aanpak wordt trouwens ook verantwoord door het feit dat het leger in toenemende mate ingeschakeld wordt voor humanitaire opdrachten. Uiteindelijk lijkt het ons nog het meest aan te bevelen dat Vlaanderen en Wallonië zelfstandig beslissen over de wijze waarop hun strijdkrachten het best worden ingepast in de Europese defensie, dus ook over de middelen en de manschappen die daarvoor moeten worden ingezet.

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Karim VAN OVERMEIRE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de recente voorstellen van de Belgische minister van Landsverdediging om het Belgisch leger open te stellen voor buitenlanders, en de 60/40-taalverhouding te herzien ten nadele van het Vlaamse aandeel ;
- overwegende dat het leger om democratische redenen niet geheel of gedeeltelijk uit buitenlandse huurlingen kan bestaan ;
- overwegende dat een – zelfs tijdelijke – wijziging van de taalverhoudingen een gevaarlijk precedent vormt ;
- overwegende dat het uitblijven van het economisch herstel in Wallonië niet mag gecompenseerd worden door het reeds overdreven aandeel van Wallonië in de werkverschaffing door de overheid nog verder uit te breiden ;
- vraagt dat de Vlaamse regering
 - 1° de federale regering duidelijk maakt dat een inkrimping van het Vlaamse aandeel in het Belgisch Leger voor Vlaanderen onaanvaardbaar is ;
 - 2° er bij de federale minister van Landsverdediging op aandringt werk te maken van maatregelen, zodat een militaire loopbaan ook voor Vlamingen aantrekkelijk wordt ;
 - 3° zelf via het onderwijs meewerkt aan een betere informatie omtrent een militaire loopbaan ;
 - 4° streeft naar de federalisering van het leger, zodat Vlaanderen zelf kan bepalen hoe het zijn internationale militaire verplichtingen wil nakomen.

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Karim VAN OVERMEIRE
